

Tuusulan kunta
METSO-inventoinnin loppuraportti

Tämän METSO-inventoinnin tekijä:

RAPORTIN SISÄLLYSLUETTELO

4	Esipuhe
9	Tiivistelmä
10	Sanastoa
14	1. METSO- ohjelman yleisesittely
16	2.1 Työn esivalmistelut
16	2. METSO- ohjelman toteutus Tuusulan kunnan metsissä
17	2.2. Maastotyön toteutus
18	2.2. Maastotyön toteutus
19	3. Löydetyt METSO- kohteet pinta-aloineen
20	3.1 Kohdekuvaukset ja suositukset
35	3.3 Luonnonsuojelulain suojellut luontotyypit
35	3.4 METSO- kohteiden arvokkaat lähialueet
36	3.3 Metsälakikohteet
39	4. Yhteenveto ja suositukset

ESIPUHE

Kun metsänomistajat rajoittavat metsätaloustoimia metsissään, syyt liittyvät usein luontoon tai ympäristönsuojeluun: esimerkiksi virkistys- tai maisema-arvojen säilyttämiseen, luontomatkailuun, kanalinturiistan hoitoon tai pohjavesien suojeluun. Tulevaisuudessa metsät ja suot saattavat saada lisäarvoa myös hiilivarastoistaan, jolloin saattaa olla mahdollista saada rahallista korvausta niiden hoitamisesta hiilensidontaa lisäävillä tavoilla.

Metsäkohteen suojelu osittain tai kokonaan on harvoin ristiriidassa muiden käyttömuotojen kanssa, jos kohteen hakkuista on muutenkin pitkälti luovuttu. Valtion METSO- ohjelman tarkoituksena on asteittain nostaa metsiensuojelun alhaista astetta Etelä-Suomen, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan länsiosien sekä Lounais-Lapin alueella; joko lunastamalla käypään hintaan metsiä joita omistajat vapaaehtoisesti tarjoavat suojeltaviksi, tai maksamalla suojelukorvausta mikäli omistaja haluaa metsän jäävän omistukseensa. Omistaja voi seuraamuksitta hylätä mielestään riittämättömän hintatarjouksen; METSO- ohjelma kunnioittaa omistussuojaa.

METSO- ohjelman inventointirahoituksen turvin on ollut mahdollista ensi kertaa luoda kunnille ja seurakunnille kokonaisvaltainen katsaus niiden metsien luontoarvoihin. Vaikka sekä metsä- että luonnonsuojelulaki automaattisesti suojelevat eräitä harvinaisia elinympäristötyyppejä, lakien suojan ulkopuolelle jää suuri joukko luonnoltaan arvokkaita kohteita. METSO- ohjelma huomioi myös kohteiden entisöintikelpoisuuden.

Kokemus on osoittanut että pienten suojelukohteiden virkistys- ja luontoarvot yleensä menetetään, jos niiden ympäristö käsitellään voimakkain hakkuin. METSO- ohjelman avulla pienkohteista voidaan rakentaa luonnoltaan ja maisemaltaan elinvoimaisia, asukkaisiin vetoavia kokonaisuuksia, jotka elävöittävät ympäröiviä talousmetsiä. Talousmetsiä osataan tänä päivänä myös tarvittaessa käsitellä siten että ne tuottavat hyvän kantorahatulon, ilman että lähellä olevia suojelukohteita vahingoitetaan.

Innofor Finland Oy kiittää Tuusulan kuntaa hyvästä yhteistyöstä. Toivomme antoisia metsäretkiä tässä esiteltyjen kohteiden parissa.

Kangasala 15.12.2011

Jyri Mikkola, METSO- inventoija

Erno Lehto, toimitusjohtaja

TIIVISTELMÄ

Ympäristöministeriö myönsi vuonna 2011 Tuusulan kunnalle tukea valtiollisen METSO-ohjelman mukaiseen metsien luontoinventointiin. Inventoinnin suoritti Innofor Finland Oy ajalla 1.7. - 30.10.2011. METSO-ohjelman kriteerit täyttäviä kohteita löydettiin kaikkiaan 21 kohdetta, joilla on 372 metsikkökuviota. Alueiden yhteispinta-ala on noin 189 hehtaaria.

Kriteerit täyttävät kohteet ovat inventoijan arvion mukaan suojelukelpoisia METSO-ohjelman nojalla. Rauhoituksen hakeminen kohteelle on vapaaehtoista.

Inventoinnissa löydettyjen kohteiden luonnonarvojen säilyttäminen edellyttää kohteiden pitämistä pois metsätaloukskäytöstä. Valtaosa kohteista myös rajoittuu osittain kohteisiin, joilla niin ikään on METSO-ohjelman mukaisia luonnonarvoja. Muutoin kohteiden ympäristössä harjoitetaan nykyisin alaharvennuksiin perustuvaa metsätaloutta, minkä johdosta kohteiden ympäristön talouskäytössä olevien metsien kyky tukea kohteiden luonnonarvojen säilymistä on varsin heikko. Siirtyminen luonnonmukaisempaan talousmetsien käsittelymenetelmään kohteiden ympäristössä edistäisi luonnonarvojen säilymistä selkeästi nykyistä paremmin.

SANASTOA

Avainbiotooppi Yleisnimike erälle monimuotoisuuden suojelun kannalta tärkeille elinympäristöille (esim. lehdot, korvet, letot, pienvedet), joita pyritään säästämään metsätalouden yhteydessä. Metsätaloudessa avainbiotooppeihin luetaan useimmiten vain metsä- ja luonnonsuojelulaissa luetellut kohteet sekä Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion määrittelemät elinympäristöt.

Biodiversiteetti eli elollisen luonnon monimuotoisuus Elollisen luonnon kaikki vaihtelu yksilöiden geeneistä lajeihin ja näiden muodostamiin eliöyhteisöihin. Usein monimuotoisuuteen katsotaan sisältyvän myös geodiversiteetti eli geologiin luonnonmuodostelmiin sisältyvä vaihtelu.

Boreaalinen luonnonmetsä EU:n luontodirektiiviin sisältyvä priorisoitu eli ensisijaisesti suojeltava luontotyyppi, jonka suojelusta Suomella ja Ruotsilla on erityisvastuu. Käsite kattaa käytännössä luonnontilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset metsät, tuoreet metsäpaloalueet sekä paloalueille kehittyneet nuoremmat puustot. Luontotyyppin määritelmään sisältyy myöskin ennallistava näkökulma, joten eroa luonnontilaistuvien hoitometsien ja luonnontilaisen kaltaisten metsien välillä on vaikea tehdä.

Ennallistaminen Luonnontilaltaan muuttuneen alueen, kuten käsitellyn metsän tai ojitetun suon, palauttaminen eri toimenpitein kohti luonnon- tai sen kaltaista tilaa.

Jatkuva kasvat Metsän hoitomalli, jossa metsiä kasvatetaan erirakenteisina ja eri-ikäisinä. Hakuissa poistetaan yksittäisiä puita tai pieniä puuryhmiä, joiden tilalle uudistuu uusia puita. Tavoitteena on matkia sellaisen metsän luontaista kehitystä, jossa ei esiinny laaja-alaisia häiriöitä kuten voimakkaita metsäpaloja. Jatkuva kasvat takaa avohakuisiin ja alaharvennuksiin perustuvaa perusmetsätaloutta paremmin esimerkiksi metsäisyyden ja maisema-arvojen säilymisen, mutta ei takaa esimerkiksi lahoppulajien menestymistä ilman tietoista jättöpuiden jättämistä.

Jättöpuu Hakuualueelle hakkuiden yhteydessä (yleensä pystyyn) jätetty puu. Synonyymi sanalle säästöpuu.

Kangasmetsä Suomen tavallisin metsätyyppi, jonka maaperä on yleensä moreenia tai savea. Kuivempia kangasmetsiä luonnehtivat mänty ja puolukka, rehevämpiä kuusi ja mustikka. Kangasmetsiä rehevämpiä ovat lehdot ja (yleensä) karumpia eri suotyypit. Kangasmetsät, lehdot ja suot jaetaan useisiin alatyypeihin.

Lahopuu Erilainen ja eriasteisesti lahonnut lahopuu on elinehto arvioiden mukaan jopa 5 000 metsälajille Suomessa. Lahopuuta käytetään usein synonyyminä kuolleelle puulle. Tämä sisältää esimerkiksi kelot, jotka eivät välttämättä ole lahonneita.

Luonnon monimuotoisuus ks. Biodiversiteetti.

Luonnontilainen tai Luonnontilaisen kaltainen metsä Luonnontilaisella metsällä tarkoitetaan metsää, johon ihmistoiminta ei ole vaikuttanut – tällaisia metsiä on vain Pohjois-Suomessa. Luonnontilaisen kaltaisessa metsässä on useita luonnontilaisen kaltaisen metsän piirteitä, mutta ihmistoiminnan vaikutus on joko suoraan tai välillisesti näkyvissä; esimerkiksi lahopuumäärä saattaa olla vähäisempi kuin täysin koskemattomilla alueilla. Täysin luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen metsä voivat olla luonnonsuojelullisesti yhtä arvokkaita.

Luonnontilaistuva hoitometsä Syystä tai toisesta metsätalouden ulkopuolelle jäänyt talousmetsä, johon on alkanut muodostua lahopuuta. Järeitä tai pitkään lahonneita puita niissä ei yleensä ole läheskään yhtä runsaasti kuin luonnonmetsissä. Luonnontilaistuva metsä voi olla merkittävä monille vanhojen metsien lajeille, joskaan kaikkein vaativimmat ja uhanalaisimmat eivät niissä yleensä selviydykään.

Lähde-nielu dynamiikka Tilanne, jossa suuri tai elinympäristönä erityisen hyvä alue (lähde) ylläpitää jonkin lajin vakaata kantaa. Lähdealue tuottaa enemmän yksilöitä kuin sillä pystyy elämään. Osa yksilöistä siirtyy pienemmille tai huonommille elinympäristöalueille, jotka eivät yksinään pystyisi elättämään lajia kuin lyhytaikaisesti (nielut). Tyypillinen esimerkki on lähteenä toimiva suuri luonnontilainen metsäalue, jota ympäröivät nieluina toimivat avainbiotooppilaikut. Avainbiotooppien lajistoa seuraamalla voi syntyä virheellinen vaikutelma lajin menestymisen edellytyksistä.

Metso-ohjelma Etelä-Suomen valtiollinen metsiensuojeluohjelma, joka perustuu omistajan vapaaehtoiseen suojelualoitteeseen.

Metsämanner Mahdollisimman yhtenäinen, mieluiten yli 50 neliökilometrin laajuinen metsävaltainen alue, joka pyritään säilyttämään pirstovan maankäytön ulkopuolella ensisijaisesti kaavoituksen keinoin. Metsämantereet tarjoavat elinmahdollisuuksia mm. suurpedoille ja kanalinnuille. Lisäksi niihin on usein perusteltua keskittää myös varsinaisia metsiensuojelutoimia.

Metsäsertifiointi Vapaaehtoinen järjestelmä, jossa omistaja sitoutuu noudattamaan tiettyjä ekologisia ja sosiaalisia vaatimuksia harjoittaessaan metsätaloutta. Vastineeksi hän saa sertifiointin eli todistuksen metsänhoidon tasosta. Sertifiointijärjestelmiä on useita.

Reunavaikutus Ympäröivän alueen ympäristötekijöiden ja eliöstön vaikutus metsäluontoon metsän reunassa. Reunavaikutus on lisääntynyt voimakkaasti metsäalueiden pirstoutuessa hakkuiden, metsäteiden, voimajohtojen ja muun ihmistoiminnan seurauksena. Reunavaikutus on haitallinen osalle metsälajeista. Reunavyöhyke sallii esimerkiksi eräiden petoeläinten tunkeutua alueille, joista ne muuten puuttuisivat. Reunavyöhyke muuttaa myös metsän pienilmastoa jopa 100 metrin säteellä.

Sertifiointi ks. Metsäsertifiointi

Talousmetsä Metsämaata, joka on varattu metsätalouden harjoittamiseen eikä suojeluun tai virkistyskäyttöön. Yli 95 prosenttia Lapin eteläpuoleisista metsistä on talousmetsiä.

Uhanalainen laji Eliölaji, joka lyhyellä tai pidemmällä ajanjaksolla on vaarassa hävitä Suomesta. Uhanalaiset lajit jaetaan luokkiin sen perusteella, miten nopeasti niiden arvioidaan häviävän, jos korjaavia toimenpiteitä ei tehdä.

Vanha metsä Metsä, jonka keski-ikä on selvästi yli normaalin talousmetsän uudistushakkuuikä. Kuusella ja männyllä uudistushakkuuikä on noin 100 vuotta, koivulla 70. Myös kutsumanimi luonnontilaiselle tai sen kaltaiselle metsälle, mutta vanha metsä voi olla mitä tahansa täysin luonnontilaisen ja tavanomaisen talousmetsän väliltä.

Virkistysmetsä Maakunta-, yleis- ja asemaakaavoissa virkistys- ja retkeilykäyttöön kaavamerkinnöillä VR, VL tai V varattuja virkistysmetsiä. Alueiden maankäyttöä ohjataan kaavamääräyksien avulla. Useimmilla alueilla harjoitetaan eriasteista metsänkäsittelyä

Lahopuu

Eriäinen ja eriaisteisesti lahonnut lahopuu on elinehto arvioiden mukaan jopa 5 000 metsälajille Suomessa. Lahopuuta käytetään usein synonyyminä kuolleelle puulle. Tämä sisältää esimerkiksi kelot, jotka eivät välttämättä ole lahonneita.

1. METSO- OHJELMAN YLEISESITTELY

METSO- ohjelman keskeisenä tavoitteena on turvata suomalaisen metsäluonnon monimuotoisuus. METSO-ohjelmalla pyritään turvaamaan erityisesti luonnontilaisten metsien rakennepiirteitä sisältäviä metsiä. Luonnontilaisuudesta kertovia rakennepiirteitä ovat esimerkiksi lahonneen ja kuolleen puuston määrä ja laatu, kookkaat ja vanhat lehtipuut tai palanut puusto.

Suojelemalla tai hoitamalla arvokkaita metsiä suojelemaan myös niissä eläviä harvinaisia tai taantuvia lajeja. METSO-ohjelmalla edistetään samalla luonnon virkistyskäyttöä ja yritystoimintaa sekä huolehditaan maisemasta ja metsän muiden hyötyjen säilyttämisestä.

Myös luonnonarvoiltaan tavanomaisempi kohde saattaa olla Metso-ohjelmassa arvokas, jos se täydentää lähistöllä olevaa suojelualuetta. METSO- ohjelmaan valittavilla luontokohteilla on valintaperusteet, jotka esitellään erillisessä oppaassa. Lisätietoja METSO- ohjelman valintakriteereistä löytyy Internetissä, osoitteessa: http://www.metsonpolku.fi/metso/www/fi/materiaalit/esitteet/METSO_ohjelman_luonnontieteelliset_valintaperusteet.pdf

Monimuotoisuuden kannalta tärkeitä METSO- ohjelman elinympäristöjä ovat:

- Lehdot
- Runsaslahopuustoiset kangasmetsät
- Pienvesien lähimetsät
- Puustoiset suot ja soiden metsäiset reunat
- Metsäluhdat ja tulvametsät
- Harjujen paahdeympäristöt
- Maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteet
- Puustoiset perinnebiotoopit
- Kalkkikallioiden ja ultraemäksisten maiden metsäiset elinympäristöt
- Muut monimuotoisuudelle merkittävät metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot

METSO- ohjelman tarjoamat vaihtoehdot metsänomistajalle ovat pysyvä suojelu, määräaikainen suojelu tai metsäluonnonhoito. Kun metsäalue suojellaan pysyvästi, se on poissa metsätalouuskäytöstä, mutta esimerkiksi jokamiehen oikeuksia suojelu ei yleensä rajoita. Määräaikaisen luonnonsuojelualueen perustaminen soveltuu kohteille, joiden luonnonarvot muuttuvat verrattain nopeasti. Luonnonhoito taas on metsän luonnonarvojen ylläpitämistä, lisäämistä tai metsän palauttamista luonnontilaisemmaksi – esimerkiksi kuusien poistamista lehdoista tai harjujen paahdeympäristöjen hoitoa.

METSO- ohjelman mukaisesta vapaaehtoisesta suojelusta maksetaan korvausta metsänomistajille. Pysyvässä suojelussa kauppahintana käytetään alueen käypää hintaa, joka lasketaan pääsääntöisesti metsätaloudellisen arvon perusteella. Yksityishenkilölle kaupasta saatu tulo on verovapaata. Myös vaihto valtion maahan on mahdollista, jos tarjolla on sijainniltaan ja arvoltaan sopivaa vaihtomaata.

Lisätietoja korvauksista saa ELY- ja metsäkeskusten asiantuntijoilta. Metsänomistaja voi myös valtuuttaa viranomaisten tunnustaman asiantuntijan hoitamaan korvausneuvottelut puolestaan. Innofor Oy on valtuutettu Metso-neuvottelija.

2. METSO- OHJELMAN TOTEUTUS TUUSULAN KUNNAN METSISSÄ

2.1 Työn esivalmistelut

Työn tavoitteena oli löytää inventointirajauksilta kaikki METSO- ohjelman kriteerit täyttävät kohteet, kerätä niistä tarvittava luontotyyppi-, puusto- ja lajitason tieto mahdollista suojeluhakemusta varten sekä rajata löydetyt kohteet kartalle kokonaisuuksina.

Inventoitavien kohteiden esivalinnan suoritti Keski-Uudenmaan ympäristökeskus Tuusulan kunnan metsäsuunnitelmätietojen sekä aikaisemmin kerättyjen luontotietoaineistojen perusteella. METSO- inventointiin valittujen kohteiden yhteispinta-ala oli noin 193 hehtaaria. Valtaosa inventoitavista kohteista oli erillisistä metsikkökuvioista muodostuvia kohdekokonaisuuksia. Inventoitavia kohde alueita oli yhteensä 18 kappaletta. Kohteet sijaitsivat eri puolilla Tuusulan kuntaa.

Työn aikana inventoijan käytössä olivat seuraavat luontotietoaineistot:

- Metsäsuunnitelma vuodelta 2003 ja 2005
- ELY- keskuksen tietokanta Natura-alueista sekä luonnonsuojelulain mukaisesti suojelluista kohteista
- Lisäksi huomioitiin myös kaavoitustiedot ja tiedossa olevat kaavoitus suunnitelmat osana kohteiden tulevaisuuden käytön vaikutusten arviointia.

Inventoinnissa käytettiin seuraavia kartta-aineistoja

- Peruskartta-aineisto
- Kiinteistöraja-aineisto
- Kallio- ja maaperäkartat
- Eri suojelualueiden ja -ohjelmien suojelualuerajaukset
- Sähköiset ilmakuvat vuodelta 2006
- Tuusulan kunnan sähköinen pohjakartta Jokelan taajaman eteläosista

Haastattelut:

Ennen inventointien aloittamista lähtötietoja kerättiin seuraavista lähteistä:

Mia Vaittinen/Keski-Uudenmaan ympäristökeskus/Tuusulan kunta

2.2. Maastotyön toteutus

Maastotyöt toteutettiin ajanjaksolla 1.7.- 30.8.2011. Maastoinventoinnissa käytiin läpi kaikki Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen esivalitsemat kohteet ja metsikkökuviot (18 kohdetta, yhteispinta-alaltaan noin 193 hehtaaria).

Kohteiden elinympäristökohtaisten valintaperusteiden perusteella löydetty METSO- kohteet rajattiin maastossa samalla tarkistaen mahdolliset kiinteistörajat.

Kohteilla arvioitiin METSO- kriteereihin kuuluvat oleelliset tekijät kuten luontotyyppi ja sen edustavuus, rakenne ja monipuolisuus sekä lahoppuuston määrä ja sen laatu. Kohteet jaettiin ohjelman mukaisesti kunkin luontotyypin sisällä kolmeen eri luokkaan (I-III). Kohderajauksiin otettiin mukaan myös joitakin kuvioita, jotka eivät täytä METSO- kriteereitä. Kyseiset metsikkökuviot ovat rajauksissa mukana lähinnä sen vuoksi, että rajauksista saatiin yhtenäisiä kohteita. Mahdollisia suojelualueita perustettaessa näiden kivioiden mukaan ottaminen suojelurajaukseen tulee vielä arvioida.

Normaalin METSO- inventoinnin puitteissa ei tehdä lajistoinventointeja, mutta mahdollisesti havaitut uhanalaiset, muutoin harvalukuiset tai vaateliaat lajit kirjattiin.

Löydettyjen kohteiden osalta tarkasteltiin myös nykyisen käyttömuodon vaikutusta. METSO-kohteiden luonnontieteellisen arvon säilyminen on useimmiten ratkaisevasti kiinni niitä ympäröivien talous- ja virkistysmetsien hoitovalinnoista sekä taajamissa myös käyttäjien määrästä.

Inventoinnin yhteydessä inventoitavalla alueella olevien Metsälain 10 §:n sekä Luonnonsuojelulain 29§:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen tila tarkastettiin ja päivitettiin. Kunnan metsäsuunnitelmasta mahdolliset puuttuvat lakikohteet on täydennetty raportin kuvioaineistoon..

Kaikista löydettyistä METSO- kohteista täytettiin kohdekuvauslomake. Kyseinen lomake esitetään ELY -keskukselle, jos kohteen suojelusta päätetään jättää tarjouspyyntö.

2.3. Muut työt

Mikäli kunnan metsäsuunnitelmassa esitetyt metsikkökuvioiden rajat eivät inventoiduilla kohteilla vastanneet maastossa todellisuutta, kuviorajat korjattiin tietojärjestelmään. Jokelan Kartanon metsän ja Palojoen metsän alueilta ei ollut olemassa metsäsuunnitelmaa, eikä siten myöskään metsikkökuvioita, joten sellaiset luotiin tämän työn yhteydessä.

Inventoiduilta kuvioilta kerättiin myös valokuva-aineistoa.

Lisäksi tarkasteltiin myös yleispiirteisesti inventoitavien kohteiden läheisyydessä sijaitsevien metsien laatua ja monimuotoisuuden kannalta parhaita kohteita, jotka toimivat tärkeinä lähde ja nielu alueina eliölajeille löytyneiden METSO-kohteiden ympärillä.

2.4. Työn ohjausryhmä

Työn ohjausryhmässä olivat seuraavat henkilöt:

Mia Vaittinen / Keski-Uudenmaan ympäristökeskus / Tuusulan kunta

Matti Välimäki / Innofor Finland Oy

Jyri Mikkola / Innofor Finland

3. LÖYDETYT METSO- KOHTEET PINTA-ALOINEEN

METSO- inventoinnissa löydettiin 21 METSO- kohdetta (Liitekartta 1). Kohteiden nimet, niillä olevat metsikkökuviot ja pinta-alat ovat listattuna alla:

1.	Palojoen metsä (kuviot 800 - 894)	31,0 ha
2.	Kartanon metsä (kuviot 901 - 926)	5,5 ha
3.	Temmonmäen suot (kuviot 44 – 44.4)	1,6 ha
4.	Lonkkerinkorpi – Hirvikallio (kuviot 73 – 78.4)	8,7 ha
5.	Nuppulinnan metsä (kuviot 49 – 52.1)	5,9 ha
6.	Inkilän Haarajoen eteläinen metsä (kuviot 60 – 63.1)	10,2 ha
7.	Rajalinnan itäinen metsä (kuvio 42)	1,1 ha
8.	Tuomalansuo, eteläinen (kuviot 258 – 267.2)	22,7 ha
9.	Tuomalansuo, pohjoinen (kuviot 255 – 257.2)	3,8 ha
10.	Krapin rantametsä (kuviot 156 – 156.3)	1,2 ha
11.	Vanhainkodin rantametsä (kuviot 178, 179)	0,8 ha
12.	Kirkonkylän lehtonotko (kuvio 187)	0,4 ha
13.	Sarvikallion metsä (kuviot 227 – 250.1)	17,0 ha
14.	Kavaankallion lehto (kuvio 208.1, 209, 211)	3,6 ha
15.	Heinisuon metsä (kuviot 179.1 – 186.1)	15,3 ha
16.	Knaapin metsä (kuviot 328 – 334.2)	10,9 ha
17.	Pähkinämäen metsät (kuviot 232 – 233.2, 336 - 340.1)	8,9 ha
18.	Lahelan lehdot (kuviot 101, 107, 108)	1,1 ha
19.	Maarinjärvi-Degkärr (kuviot 303 – 308.5)	4,8 ha
20.	Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo (kuviot 393 - 407.2)	32,6 ha
21.	Palssin metsä (kuviot 413 - 414)	2,5 ha

3.1 Kohdekuvaukset ja suositukset

1. Palojoen metsä (kuviot 800 - 894). Pinta-ala 31,0 ha. LIITEKARTTA 2

Palojoen metsän METSO - kohde muodostuu laajasta yhtenäisestä, hyvin monipuolisesta lehto- ja luhta-alueesta, sekä muutamasta erillisestä, pääosin nuoripuustoisesta lehtolaikusta.

Kohteen länsiosa muodostuu jyrkkärinteisen Palojokikanjonin itäpuoliskosta. Siihen sisältyy pienialaisia tulvalehtoja (METSO I ja METSO II), lehtipuuvaltaisia vuohenputkityypin yms. lehtoja (METSO I ja METSO II), kanjonin seinämän raviineihin muodostuneita järeän haavan hallitsemia lehtoja (METSO I), sekä iäkäspuustoisia, kuusivaltaisia käenkaali-oravanmarja -tyypin ja sinivuokko- käenkaalityypin lehtoja (METSO I ja METSO II). Jälkimmäisissä esiintyy erittäin edustavaa lehtopensaikkoa (lehtokuusamaa, näsiä, taikinamarjaa, musta- ja punaherukkaa, metsäruusua). Osa lehdoista on myös runsaslahopuustoisia (METSO I). Kanjonin alueelta on myös mm. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen havaintojen mukaan löydetty valtakunnallisesti uhanalaista liito-oravaa. Palojoen metsän kaakkoisosassa kanjonin alueella on suuri METSO I -luokan lehtojen keskittymä, ja sama luontotyyppi jatkuu myös naapuritilaan kuuluvalla jokikanjonin vastapäisellä seinämällä.

Kanjonin itäpuolella lehtoalue on muodostunut lievästi kumpuilevalle jokiterassille, jota on menneinä aikoina käytetty niin laiduntamiseen kuin Jokelan tiilitehtaan savenottopaikkanakin. Terrassin länsiosaa halkoo lisäksi muutama matala raviini joiden pohjalla virtaa noro (METSO I). Vanhojen savenottokuoppien pohjalle on muodostunut reheviä korpia (METSO I), kosteita lehtoja (METSO I), ja alueen koillisosan laajaan savimonttuun suuri avoluhta- ja lammikkoalue (METSO III), jonka reunoille on kehittynyt tai kehittymässä metsäluhtaa (METSO I) ja reheviä korpia (METSO I). Alueella on sekä iäkäspuustoisia koivu- tai haapavaltaisia (METSO I ja METSO II) että kuusivaltaisia sinivuokko-käenkaali -tyypin lehtoja (METSO I ja METSO II), joissa esiintyy edustavaa lehtopensaikkoa. Lisäksi esiintyy harmaaleppä-tuomivaltaisia tuoreita lehtoja (pääasiassa METSO II, nuorempipuustoiset METSO III). Koillisosan avoluhtan ympärillä on laajempi METSO III luokan lehtipuuvaltaisten lehtojen keskittymä, joka kuitenkin on hyvää vauhtia kehittymässä METSO II - luokan lehtojen keskittymäksi.

Valtaosa Palojoen metsän METSO II -luokan lehdoista on sekä puuston iältään että rakenteeltaan sellaisia, että niiden lahopuumäärät ovat nopeasti kasvamassa, ja niistä kehitty siten hyvin nopeasti METSO I -luokan lehtoja. Palojoen metsän kaakkoisosassa arvokas lehtoja lammikkoalue jatkuu myös naapuritilan puolelle, Edellä mainittujen elinympäristöjen lisäksi Palojoen metsään sisältyy myös muutama metsäniitty ja lehtomaisen kankaan laikku. Jälkimmäisiä niukkaravinteisempia metsätyyppejä alueella ei esiinny.

Avoluhta-alueita ja pieniä erillisiä metsälaikkuja lukuun ottamatta koko Palojoen metsän alue on liito-oravan elinpiiriksi hyvin soveltuvaa, joten on todennäköistä että lajia esiintyy muuallakin

Palojoen metsä, kuvio 857

kuin Palojokikanjonin alueella. Eräs Palojoen metsän merkittävimmistä erityispiirteistä on se, että alueella on lähes kaikkialla muurahaiskekoja, ja siten alueella on myös todella valtavasti muurahaisia. Muurahaisyhdyskunta ei rajoitu vain kekomuurahaisiin, vaan myös maan sisällä pesiviä lajeja esiintyy ainakin paikoin. Palojoen metsässä on merkittävää myös se, että Suomen ylivoimaisesti yleisin lehtotyyppi, käenkaali-oravanmarjatyyppin lehto on sen lehdossa selkeästi vähemmistönä - valtaosa alueen lehdoista edustaa jotain harvinaisempaa lehtotyyppiä.

Palojoen metsän aluetta käytetään myös ratsastukseen, ja ratsupolkujen sekä alueen muun polkuverkoston ansiosta alueella on helppo liikkua, mikä tekee siitä erinomaisen virkistyskohteen.

Kun otetaan huomioon Palojen metsän laajuus, monipuolisuus ja sen monet erityispiirteet, aluetta voidaan pitää vähintään maakunnallisesti merkittävänä lehtokohteenä, joka pitäisi jättää metsänkäsittelyn ulkopuolelle. Alue sopisi erinomaisesti luonnonsuojelualueeksi jolla olisi huomattavaa virkitysmerkitystä Jokelan taajaman kasvaessa, ja joka olisi myös loistava opetuskohte Jokelan kouluille. Jopa Helsingin yliopisto on käyttänyt aluetta opetuskohteenään.

2. Kartanon metsä (kuviot 901 - 926). Pinta-ala 5,5 ha. LIITEKARTTA 3

Kartanon metsän METSO- kohde sisältää paljolti samoja piirteitä kuin Palojoen metsäkin. Siihen ei kuitenkaan sisälly osia jokikanjonista. Kohteen kaakkoisosa on edustavaa, kuusihaapavaltaista vanhapuustoista, runsaslahopuustoista lehtoa (METSO I), jossa Tuusulan kunnan selvitysten mukaan elää liito-oravia. Kaakkoisosaan liittyy suoraan hieman nuorempipuustoisia ja vähälahopuustoisempia lehtoalueita (METSO II), jotka kuitenkin ovat kehittymässä nopeasti rakenteeltaan METSO I -luokan lehdoiksi. Kuvion 905 lehdossa (METSO II) kasvaa runsaasti järeää raitaa, ja sen ja kadun välissä on kapealti kosteaa lehtoa (METSO I).

Kartanon metsän eteläosien arvokas lehtoalue jatkuu naapuritilojen puolelle Kartanon metsästä itään ja kaakkoon. Kohteen keskiosissa on nuorempipuustoisia, lehtipuuvaltaisia lehtoja (METSO III ja METSO II), sekä metsittyneitä niittyjä (METSO III). Mainitsemisen arvoinen on kohteen luoteisnurkan arvokas, erittäin runsaslahopuustoinen ja monipuolinen lehto- ja metsäluhta-alue, josta suurempi osa tosin sijaitsee naapuritilan puolella. Kartanon metsän koillisosan muodostavat hitaasti metsittyvä niitty ja sen pienet metsäsaarekkeet (METSO III).

Kartanon metsän läpi kulkee etelä-pohjoissuuntainen ulkoilutie, ja alueen luoteisosan läpi ulkoiluun käytetty polku. Muutoin ulkoilijat käyttävä lähinnä alueen itäosia, eivät ulkoilutien länsipuolista aluetta.

Kartanon metsä soveltuisi erinomaisen hyvin luonnonsuojelualueeksi, alueen koillisosan niittyä (kuvio 925) saarekkeineen ei kuitenkaan olisi tarpeen sisällyttää suojelualueeseen. Alueen etelä-, itä- ja länsiosat on syytä pitää metsänkäsittelyn ulkopuolella jo pelkästään liito-oravankin perusteella, luoteisnurkka lehdon ja luhdan perusteella.

3. Temmonmäen suot (kuviot 44 – 44.4). Pinta-ala 1,6 ha. LIITEKARTTA 4

Temmonmäen soiden METSO- kohde sijaitsee Uudellemaalle hyvin epätyypillisessä maisemassa jota luonnehtivat useat rannesuojutit. METSO-kohde edustaa näiden suomuodostumien parhaiten säilynyttä osaa. Siihen sisältyy kaksi saranevaa (molemmissa avovesialuetta keskellä), yksi sarakorpi, edellisten välissä sijaitsevia runsaspuustoisia korpia, sekä etenkin alueen eteläosassa myös kivennäismaalle sijoittuvaa suon reunametsää jossa kasvaa paikoin iäkkäitä, järeitä mäntyjä. Nevojen METSO-luokka on II, korprien ja kohteen eteläosan reunametsän I. Kokonaisuutena arvioiden kyseessä on METSO I -luokan kohde, jolla on luonnonarvojen lisäksi myös merkittävää geologista arvoa.

Kohteen eteläosan kivennäismaan läpi kulkee itä-länsisuuntainen, vilkkaassa ulkoilukäytössä oleva polku. Kohteen nevoilla reunametsineen on etelän suunnalta tarkasteltuna merkittävää maisema-arvoa.

Temmonmäen suo, kuvio 44.1

Kohteen ympäristöä on aiemmin voimakkaasti avohakattu. Nykyisin nämä alueet ovat pääasiassa lehtipuuvaltaisia sekametsiä. Kohteesta kaakkoon sijaitsee samaan rannesuoalueeseen kuuluva pieni lampi. Kohde sopisi kokonaisuudessaan pieneksi suojelualueeksi; rajaukseen olisi perusteltua ottaa mukaan myös nuorenmetsän alueita välittömästi nyt kartalle rajatun kohteen länsi- ja pohjoispuolelta.

4. Lonkkerinkorpi–Hirvikallio (kuviot 73 – 78.4). Pinta-ala 8,7 ha. LIITEKARTTA 5

Vanhan maantien itäpuolella sijaitsevan Hirvikallion laki on vanhaa mäntyä kasvavaa kalliometsää (METSO I), kallion jyrkähkö länsirinne puolestaan runsaslahopuustoista, luonnontilaisen kaltaista tuoreen kankaan kuusivaltaista sekametsää.

Tuusulan kunnan omistaman Lonkkerinkorven luonnonsuojelualueen etelärajaan rajoittuva alue sekä entisen jäteaseman eteläpuolelle sijoittuva metsikkö edustavat pitkälle samoja luontotyyppejä kuin itse luonnonsuojelualuekin: rehevöpohjaisia, erittäin runsaslahopuustoisia vanhoja, kuusivaltaisia sekametsiä (METSO I). Alueen eteläosa on sinivuokko-käenkaalityypin lehtoa, muutoin metsät ovat lehtomaista kangasta, jolla esiintyy lehtolaikkuja. Alueeseen sisältyy myös kaksi kallioista mäntyvaltaista aluetta (METSO II) sekä kapea, lehtipuuvaltainen, lehtopohjainen nuori metsä (METSO III). Hieman Lonkkerinkorven luonnonsuojelualueen lounaisosasta etelään sijaitsee lähde.

Kokonaisuutena arvioiden kyseessä on erittäin arvokas METSO I -luokan kohde, joka täydentäisi erinomaisesti pinta-alaltaan pientä Lonkkerinkorven suojelualueetta, ja olisi perusteltua liittää siihen.

5. Nuppulinnan metsä (kuviot 49 – 52.1). Pinta-ala 5,9 ha. LIITEKARTTA 6

Nuppulinnan metsän arvokkaimman osan muodostavat paikallistien pohjoispuolella sijaitseva, osittain soistunut, puustoltaan monipuolinen lehdon ja lehtomaisen kankaan mosaiikki(METSO II), kohteen pohjoisosassa sijaitseva runsaslahopuustoinen rinne (METSO I), sekä tien eteläpuolella sijaitseva lahopuustoinen tuoreen kankaan metsä (METSO II). Kohteeseen kuuluu edellisten lisäksi aiemmin talouskäytössä olleita, iäkäspuustoisia kuusivaltaisia metsiä (METSO III). Samankaltaista metsää on myös kohteen länsipuolella sijaitsevalla mäellä; mäestä pohjoiseen taas metsä on tätä luonnonmukaisempaa.

Kohteen koko itäosan läpi kulkee etelä-pohjoissuuntainen, vilkkaassa ulkoilukäytössä oleva polku. Kohde on kokonaisuudessaan viereisten talojen asukkaiden lähivirkistysmetsää.

Kohteella tulisi pidättäytyä kaikista metsänkäsittelytoimista (polkujen auki pitämistä lukuun ottamatta) kuvioilla 49.1, 50, 50.1 ja 52.1. Muiden kuvioiden osalta korkeintaan varovaista, luonnonmukaista, virkistyskäytön ehdoilla tapahtuvaa metsänkäsittelyä suositellaan. Kohteen länsipuolelle sijoittuvien alueiden METSO -arvot tulisi myös inventoida.

6. Inkilän Haarajoen eteläinen metsä (kuviot 60 – 63.1). Pinta-ala 10,2 ha. LIITEKARTTA 7

Haarajoen eteläisen metsän METSO -kohteen muodostavat Keravanjoen sivupuroa ympäröivä tuore- ja kostea lehto (METSO I), muuta kohdetta karumpi, iäkäspuustoinen puronsuun ja joen väliin jäävä metsä (METSO II) sekä valtaosan kohteen pinta-alasta muodostava, laakealle jokiterassille sijoittuva lehtomaisen kankaan alue.

Jokiterassin metsistä valtaosa on iäkästä lehtomaisen kankaan talvikkityypin kuusivaltaista sekametsää, jossa esiintyy lehtolaikkuja, ja jossa kasvaa sekapuuna koivua, mäntyä, runsaasti järeää haapaa sekä paikoin suuria raitoja (METSO II). Osa metsästä on soistunutta. Jokiterassin eteläosassa on jokirantaan laskeutuvia notkoja. Jokiterassilla sijaitsee myös pienialainen, aiemmin päätehakattu alue, jossa nykyisin on nuorta, ylispuustoista lehtimetsää (METSO III) sekä kaksi nuorehkon, havupuuvaltaisen metsän aluetta (METSO III).

Kohteen länsi- ja lounaisosan läpi kulkee jokirannassa sijaitsevalle mökille vievä kapea hiekkatie. Kohteen länsipuolisen naapuritilan alueella on myös iäkästä, METSO- kriteerit täyttävää metsää.

Haarajoen eteläisen metsän METSO- kohde edustaa kahtakin Uudellamaalla aiemmin yleistä luontotyyppiä: talvikkityypin lehtomaiset kankaat ja soistuneet jokiterassien metsät. Valtaosa tällaisista kohteista on kadonnut pellonraivauksen seurauksena, ja huomattavaa osaa lopuistakin on pahasti vaurioitunut metsänhakkuiden ja ojituksen seurauksena. Molempia luontotyyppiä on koko Suomenkin mittakaavassa suojeltu erittäin vähän. Tämän vuoksi

Inkilän Haarajoen eteläinen metsä, kuvio 62

kohteen luonnonsuojeluarvo nousee paljon sen rakennepiirteiden perusteella määräytyvän nykyisen METSO -luokan (METSO II) yläpuolelle. Kohteen METSO II-luokan metsät ovat lisäksi puuston järeytyessä, lahoppuustoisuuden lisääntyessä ja soistumisen edetessä kehittymässä nopeassa tahdissa erittäin edustaviksi METSO I -luokan metsiksi. Kohteesta olisi perusteltua muodostaa luonnonsuojelualue.

7. Rajalinnan itäinen metsä (kuvio 42). Pinta-ala 1,1 ha. LIITEKARTTA 8

Rajalinnan itäinen metsä on Keravanjokikanjonin jyrkkään rinteeseen sijoittuva, sekä puustoltaan että kasvistoltaan erittäin monipuolinen tuoreen ja kostean lehdon mosaiikki (METSO I), johon sisältyy jokirannassa myös pienialaisia tulva-alueita. Kohteelle on aiemmin tehty harvennushakkuu jossa on poistettu kuusta, mutta tämä on lähinnä vain parantanut lehtokasvillisuuden kasvuolosuhteita. Kohteen eteläosassa on rinnettä alas syöksyvä syvä noro.

Kohde rajautuu lännessä teollisuusalueeseen ja etelässä jokirantaan asti ulottuvaan avohakkuu-alueeseen. Sen pohjois- ja luoteispuolella on Tuusulan kunnan omistamalla maalla lisäksi potentiaalisesti METSO -arvoja omaavia lehtokohteita, ja joen itäpuolen naapuritilalla sijaitsevista metsistä vastaavia arvoja löytyy myös. Kohde tulisi jatkossa pitää metsänkäsittelyn ulkopuolella. Se sopisi jo itsessäänkin pieneksi luonnonsuojelualueeksi, mutta sen kohdalla olisi erittäin perusteltua tarkastella mahdollisuutta muodostaa alueelle laajempi, esimerkiksi Jusliinijoen kanjoniin asti ulottuva lehtojensuojelukohde.

Tuomalansuo, eteläinen, kuvio 258

8. Tuomalansuo, eteläinen (kuviot 258 – 267.2). Pinta-ala 22,7 ha. LIITEKARTTA 9

Tuomalansuon eteläinen METSO -kohde on osa Tuomalansuon laajaa keidassuosysteemiä. Tuomalansuota on ojitettu paikoin raskaastikin, mutta sen keskiosissa on ojituksesta huolimatta säilynyt varsin runsaasti edelleen luonnontilaisen kaltaisia osia. Kohteeseen kuuluu Tuomalansuon eteläisin kolkka, joka muodostuu METSO II ja METSO III luokkien rämemuuttumista ja -turvekankaista sekä METSO II ja METSO III luokkien korpimuuttumista ja -turvekankaista. Kohteeseen kuuluvat myös suon eteläiset reunametsät, jotka muodostuvat puustoltaan monipuolisista varttuneista lehtomaisen kankaan metsistä (kuviot 260, 262, 264 ja 267, METSO II), runsaslahopuustoisesta lehtomaisen kankaan metsästä (kuvio 258), erittäin runsaslahopuustoisista turvekankaista (kuviot 265.1 ja 265.4, METSO I) sekä pienialaisista lehtipuuvaltaisista lehdoista (METSO II). METSO I -luokan kuvio 265.2 on osa naapuritilan alueelle ulottuvaa, erityisen edustavaa kuusivaltaista runsaslahopuustoista lehtoa. Kuvion 264 koillisosassa on mäentöyräeseen kaivettu pesäluolasto. Kohteen naapuritilaan kuuluvalla alueella, kohteen ja Mansikkamäen välissä sijaitsee laaja METSO -arvoja sisältävien rehevien metsien alue.

Kohteen läpi kulkee useita ulkoiluun käytettyjä, enemmän tai vähemmän itä-länsisuuntaisia polkuja. Kohde on viereisen asuinalueen lähimetsää.

Kuviot 259, 261. 3, 263, 263.1, 263.2, 263.3, 263.4, 266 ja 266.1 sopisivat hyvin suon ennallistamiskuvioiksi, siinä missä muutkin osat Tuomalansuota. Kohde soveltuisi kuviota 267.2 lukuun ottamatta hyvin luonnonsuojelualueeksi. Se tulisi joka tapauksessa pitää poissa metsänkäsittelyn piiristä - polkujen auki pitämistä lukuun ottamatta. Kohteen läpi tilanrajaa pitkin kulkeva polku kaipaisi märimpiin paikkoihin pitkospuita.

9. Tuomalansuo, pohjoinen (kuviot 255 – 257.2). Pinta-ala 3,8 ha. LIITEKARTTA 10

Tuomalansuon pohjoinen METSO -kohde on pieni osa Tuomalansuon laajasta keidassuosysteemistä. Tuomalansuota on ojitettu paikoin raskaastikin, mutta sen keskiosissa on ojituksesta huolimatta säilynyt varsin runsaasti edelleen luonnontilaisen kaltaisia osia. Tuomalansuon pohjoinen METSO -kohde sijoittuu yhdelle näistä alueista. Sen keskiosat ovat hyvin säilynyttä keidasrämettä (METSO II). Kohteen etelä- ja pohjoispäässä on turvekankaita, jotka on lahopuun määrä perusteella jaoteltu metso-luokkiin I, II, ja III. Palstan eteläpäässä on myös pieni sirpale (kuvio 257.2) runsaslahopuustoista tuoreen kankaan metsää.

Suo jatkuu kohteen länsipuolella (naapuritilan alueella) likimain samankaltaisena kuin kohdekin on. Kohde on potentiaalinen suon ennallistamiskohde siinä missä koko Tuomalansuokin, joka on Tuusulan suurin suo. Kohde tulisi joka tapauksessa pitää poissa metsänkäsittelyn piiristä.

10. Krapin rantametsä (kuviot 156 – 156.3). Pinta-ala 1,2 ha. LIITEKARTTA 11

Krapin rantametsän METSO kohteen pohjoisosassa on vanha- ja runsaslahopuustoista kuivaa lehtoa (METSO I) Tuusulanjärveen viettävässä jyrkähkössä rinteessä. Kohteen keskiosan muodostavat järven rannassa sijaitseva kilpikaarnainen kangasmaan männikkö (METSO I) ja siitä ylärinteeseen sijaitseva kalliometsä (muodostavat yhdessä kuvion 156.1). Kohteen eteläosa on kuusivaltaista, runsaslahopuustoista lehtoa jossa kasvaa myös suuria koivuja (METSO I). Kohteen kaakkoisosa on kalliosta kuivaa lehtoa (METSO I), johon sisältyy myös pieni kallioketo.

Kohteen läpi kulkee sen järvenpuoleista ulkoreunaa seuraileva suosittu ulkoilupolku, joka nousee rannasta kohteen pohjoisosassa. Myös kuvion 156.1 pohjoispään kautta johtaa polku rantaan, samoin kuvioiden 156.3 ja 156.2 läpi. Kuviolla 156.1 on huvimaja. Kuvion 156.2 kaltainen lehto jatkuu myös kuvion itäpuolella, Tuusulan kunnan omistamalla maalla.

Krapin rantametsä on suosittu ulkoilukohde, jolla on huomattavia METSO I-luokan mukaisia lehto- ja kangasmetsien luontoarvoja. Kuivat lehdot ovat erittäin uhanalaiseksi luokiteltu luontotyyppi. Kohteen virkistys- ja luontoarvot tulisi turvata myös tulevaisuudessa. Kulutuseroosion ehkäisyyn tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Vanhainkodin rantametsä, kuvio 178

11. Vanhainkodin rantametsä (kuviot 178, 179). Pinta-ala 0,8 ha. LIITEKARTTA 12

Vanhainkodin rantametsän METSO -kohde käsittää kaksi metsikkökuviota. Näistä pohjoisempi on vanhainkodin rantapuiston ympäröimää kosteaa tervaleppälehtoa, jonka alikasvosta on aiemmin raivattu (METSO II). Alikasvos on kuitenkin varsin hyvin kasvamassa takaisin. Kuvion pohjoisosassa on pienialainen, kuivahtanut jäännös ruokovaltaisesta rantaluhdasta. Kuvio tulisi jatkossa jättää metsänkäsittelyn ulkopuolelle puistokäytävän reunojen hoitoa lukuun ottamatta.

Eteläisempi kuvioista on kosteaa, tiheähköpuustoista tervaleppälehtoa (METSO I) Tuusulanjärven rannassa. Kuvio rajoittuu eteläosastaan pieneen venevalkamaan johtavaan polkuun, jonka eteläpuolella on edustavaa, tervaleppävaltaista metsäluhtaa. Kuvio tulisi jättää metsänkäsittelyn ulkopuolelle. Se sopisi myös luonnonsuojelualueeksi, etenkin yhdessä edellä mainitun metsäluhdan ja siihen liittyvä tervaleppälehdon kanssa.

12. Kirkonkylän lehtonotko (kuvio 187). Pinta-ala 0,4 ha. LIITEKARTTA 13

Kirkonkylän lehtonotko on syvässä raviinissa virtavaa, Tuusulanjärveen laskevaa noroa reunustava, puustoltaan erittäin monipuolinen, runsaslahopuustoinen, tuoreesta ja kosteasta lehdosta koostuva kohde (METSO I) asuintonttien välissä. Lehdon eteläosassa kasvaa muutama suuri vaahtera. Noron varressa on kotkansiipiesiintymä.

Lehdon koillisosa on mahdollisesti vuokrattu osaksi naapuritalon tonttia. Kohteella tulisi pidättäytyä kaikesta metsänkäsittelystä. Se sopisi hyvin luonnonsuojelualueeksi. Kohde toimii myös puskurina kahden asuinalueen välillä.

Sarvikallion metsä, kuvio 232.1

13. Sarvikallion metsä (kuviot 227 – 250.1). Pinta-ala 17,0 ha. LIITEKARTTA 14

Sarvikallion metsän METSO -kohteella on melko runsaasti METSO I -luokan tuoreita ja lehtomaisen kankaan kuusivaltaisia, lahoppuustoisia metsiä, joista rakennepiirteiltään kaikkein edustavimmat sijaitsevat kuvioilla 234 ja 250. Kuvio 232 on runsaslahoppuustoinen turvekangas. Näitä täydentävät niin ikään kuusivaltaiset, METSO II ja METSO III -luokkiin kuuluvat kangasmetsät. Kuivahkon kankaan kallioisia vanhoja metsiä (METSO I) on kuvioilla 235 ja 243.1, ja varsinaisia kalliometsiä ja avokallioita kuviolla 244 ja 244.1. Lehtojen osuus on kohtalainen, niihin kuuluu niin pienimuotoisen mutta kiireellisen hoidon tarpeessa olevia nuoripuustoisia lehtipuulehtoja (kuvio 230, METSO III), haapa-tuomi- harmaaleppävaltaisia verraten nuoripuustoisia lehtoja (kuvio 237, METSO II) kuin myös järeäpuustoisia, haapa-kuusivaltaisia lehtoja (METSO I). lehtokuviot 237 ja 238 rajoittuvat suoraan niiden itäpuolella, naapuritilan alueella sijaitsevaan edustavaan lehtoon.

Sarvikallion alueen suosituin virkistyskohde on kuvion 244 jyrkästi ja korkealta Tuusulanjärveen putoava avokallio, jolta avautuu upea näkymä Tuusulanjärvelle.

Tuusulan kunnan Sarvikallion alueella omistaman alueen koillisosia on voimakkaasti harvennushakattu viime vuosina. Alueella on myös lehtoja jotka eivät sisällyneet tämän selvityksen inventointirajauksiin, esimerkiksi kuviolta 232.1 itään ja länteen nousevilla mäenrinteillä. Kuvio 232 soveltuisi korven ennallistamiskohteeksi. Sarvikallion alueen koko eteläosa (kuviot 237 ja 238 ja niistä etelään, mukaan lukien myös tämän selvityksen inventointirajaukseen sisältymättömät kallioiset kuviot (246 ja 247) soveltuisi hyvin luonnonsuojelualueeksi, samoin kuvioden 234, 235, 235.1, 242, 243, 243.1, 244.1 ja 244 muodostama kokonaisuus. Kuviolla 243.1, 244 ja 244.1 tarvitaan kipeästi kulun ohjausta ja muita kulutuseroosiota ehkäiseviä toimenpiteitä

14. Kavaankallion lehto (kuvio 211). Pinta-ala 3,6 ha. LIITEKARTTA 15

Kavaankallion lehdon Tuusulan kunnan omistama osa (kuvio 211) on kokonaisuudessaan varttunut puustoista, kuusivaltaista sinivuokko- käenkaalityypin lehtoa (METSO II). Kuviolla vaihtelevat tiheät kuusivaltaiset osat, joissa maan pinta on paikoin jopa paljasta multaa sekä harvempipuustoiset, lehtipuuvallaiset (mm. haapaa ja tuomea) laikut. Kuvio on puuston ikääntyessä kehittymässä nopeasti METSO I -luokan lehdoksi. Kuvion lounaisosassa on mäentöyräeseen kaivettu pesäluolasto.

Kuvio on kuitenkin vain osa laajempaa lehtoaluetta, joka jatkuu pohjoiseen (Tuusulan kunnan omistamalla alueella) nuorempipuustoisena, ja naapuritilan alueelle itään sekä etenkin etelään vanhapuustoisena. Lisäksi kuvion länsipuolella on laajahko Tuusulan kunnan omistama alue, jolla on kalliometsiin ja muihin mäntyvaltaisiin metsiin liittyviä METSO -arvoja, esimerkiksi kuvioilla 208.1 ja 209 sekä niiden länsi- ja pohjoispuolella. Näiden kuvioiden eteläpuolella sijaitsevilla yksityismailla on puolestaan METSO -arvoja sisältäviä mänty-, ja kuusivaltaisia vanhoja metsiä.

Alueella tulisikin tutkia mahdollisuuksia laajemman virkistys- ja suojelukokonaisuuden muodostamiseen. Kuvio 211 ja sen länsipuolella sijaitsevan mäen arvokkaimmat kuviot tulisi joka tapauksessa jättää metsänkäsittelyn ulkopuolelle.

15. Heinisuon metsä (kuviot 179.1 – 186.1). Pinta-ala 15,3 ha. LIITEKARTTA 16

Heinisuon metsän METSO -kohteen pinta-alasta noin puolet koostuu suon ojituksen seurauksena syntyneistä, vanha- ja melko runsaslahopuustoisista, monipuulajisista turvekankaista. Erittäin rehevöpohjaisten ruohoturvekankaiden osuus on suuri. Nykyisellään Heinisuon turvekankaiden METSO- luokka on II, mutta niiden lahopuumäärät ovat nopeasti kasvamassa, minkä johdosta ne tulevat muuttumaan melko nopeasti METSO I -luokan kohteiksi.

Kohteen koillisosassa on erittäin runsaslahopuustoista lehtomaisen kankaan vanhaa, kuusivaltaista sekametsää (METSO I), ja kohteen eteläosassa osittain soistunutta, lahopuustoista, kuusivaltaista tuoretta ja lehtomaista kangasta (METSO I). Kohteen lounaisosassa on lisäksi nuorehkopuustoisia, kuusivaltaisia lehtomaisia kankaita (METSO III).

Kuvion 186 läpi kulkee viereisen hevostilan käyttämä ratsastuspolku, ja kuvio 186.1 on tilan välitöntä lähimetsää. Kuviot 179.1, 180, 181, 185, 185.1 ja 186 tulisi jättää kokonaan metsänkäsittelyn ulkopuolelle. Täydennettynä kuviolla 184 nämä muodostaisivat luontevan, METSO I-luokan luonnonsuojelualueen. Mikäli Heinisuo päätettäisiin ennallistaa (kohde on siihen sopiva), kokonaisuuteen pitäisi sisällyttää myös kuvion 179,2 talousmetsäkäytössä ollut mäntyvaltainen turvekangas. Muussa tapauksessa talouskäyttö tällä kuviolla voi jatkua.

Knaapin metsä, kuvio 328

16. Knaapin metsä (kuviot 328 – 334.2). Pinta-ala 10,9 ha. LIITEKARTTA 17

Knaapin metsän METSO -kohteen itä- ja kaakkoisosan muodostaa laaja, iäkäspuustoinen, kuusivaltainen ruoho- ja mustikkaturvekankaan mosaiikki (METSO II), jota kirjoo runsas, hyvin vanha ja osittain lähes näkymättömiin erodoitunut ojaverkosto. Turvekankaan alueella on myös kausikosteita painanteita ja joitakin jollain tavoin suoluonteensa säilyttäneitä laikkuja.

Kohteen koillis- ja pohjoisosan muodostavat metsittyvä niitty, sähkölinjaan rajautuva kuusivaltainen lehtomainen kangas (METSO II) sekä runsaslahopuustoiset harmaaleppä- ja tuomivaltaiset lehdot (METSO I). Kohteen keskiosissa on pohjavesivaikutteisia reheviä korpia (METSO I). Kohteen lounaisosan muodostaa koivu-kuusivaltainen, osittain runsaslahopuustoinen koivu-kuusivaltainen tuoreiden ja kosteiden lehtojen mosaiikki (METSO I ja METSO II), joka on nopeasti kehittymässä kokonaan METSO I -luokan kohteeksi. Tämän pohjoispuolella on metsittyneitä kosteita niittyjä (METSO III) sekä kuvion luoteisosassa vanhapuustoinen, kuusi-haapavaltainen lehto (METSO I).

Nykyisellään kohde on kokonaisuutena tarkastellen ydinalueiltaan METSO I -luokkaa ja reunoiltaan METSO II -luokkaa. METSO II-luokan osat ovat nopeasti kehittymässä METSO I luokan kohteiksi. Kohde sijaitsee Tuusulanjoen tulvariskialueella, ja sopisi luonnonsuojelualueeksi. Sen metsät tulisi jättää tapauksessa metsänkäsittelyn ulkopuolelle.

17. Pähkinämäen metsät (kuviot 232 – 233.2 , 336 - 340.1). Pinta-ala 8,9 ha.

LIITEKARTTA 18

Itse Pähkinämäellä on useita kymmeniä suuria pähkinäpensaita käsittävä lehtoalue (kuvio 233.2, METSO I), jonka koillispuolella on kiireellisen hoitoraivauksen tarpeessa oleva, tiheää lehtipuumetsää (METSO III).

Pähkinämäestä länteen, sähkölinjan länsipuolella sijaitseva METSO I-luokan palsta on osa laajaa Tuusulanjokilaakson lehtoaluetta. Palstan eteläosa on tiheähkö kuusi-koivuvaltaista lehtoa, jossa on runsaasti koivulahopuuta, palstan pohjoisosa puolestaan edellistä harvempaa, erittäin järeäpuustoista kuusi-koivuvaltaista lahoppuustoista lehtoa. Palstan Tuusulanjokivarteen sijoittuvat osat ovat koivuvaltaisia kosteita lehtoja, joissa on kausikosteita painanteita ja runsaasti koivulahopuuta.

Pähkinämäestä lounaaseen sijaitseva, niin ikään METSO -luokan palsta on myös osa Tuusulanjokilaakson lehtoaluetta. Sen koillispuolisko kostuu puustoltaan erittäin monipuolisista, runsalahoppuustoista kuusi-lehtipuuvaltaisista kostean ja tuoreen lehdon alueista; lounaispuolisko puolestaan vastaavankaltaisista alueista, joilta kuitenkin kuusi puuttuu.

Kuvioiden 336 ja 337 länsiosien läpi kulkee pohjois-etelä -suuntainen, virkistyskäytössä oleva polku.

Pähkinämäen ja lähialueiden lehdot muodostavat kokonaisuudessaan METSO I -tason kohteen. Pähkinämäen lehto on luonnonsuojelulain mukaan erityissuojeltava luontotyyppi (pähkinäpensaslehdot). Alue jolla suuria pähkinäpensaita kasvaa, jatkuu myös Tuusulan kunnan omistaman alueen etelä- ja itäpuolisten tilojen alueelle. Pähkinälehdon pohjoispuolinen alue täydentäisi (hoitoraivattuna) hyvin pähkinäpensaslehtoa. Arvokas lehtorinne jatkuu myös tästä alueesta pohjoiseen, naapuritilan puolelle. Tuusulanjokilaakson lehdot puolestaan edustavat lehtotyyppejä, jollaisten pinta-alasta valtaosa on Uudellamaalla (ja koko Suomessa) raivattu pelloiksi. Ne tulisi jättää metsänkäsittelyn ulkopuolelle, jolloin ne sopisivat erinomaisesti luonnonsuojelualueiksi.

18. Lahelan lehdot (kuviot 101, 107, 108). Pinta-ala 1,1 ha.

LIITEKARTTA 19

Lahelan lehtojen METSO -kohde koostuu kolmesta metsikkökuvioista. Näistä kuviot 101 ja 107 ovat puustoltaan ja pensastoltaan erittäin monipuolisia lehtipuuvaltaisia, runsalahoppuustoisia lehtoja (METSO I) Tuusulanjoen Tulvatasangolle laskevissa rinteissä. Niiden alueella on myös kausikosteita painanteita, ja osassa kuvion 101 lehtoa on myös pohjavesivaikutusta. Kuvio 108 on kuvion 107 lehtoa täydentävää lehtopohjaista nuorta lehtimetsää (METSO III). Kuvion 101 keskiosa toimii myös viereisen asuinalueen lähivirkistysmetsänä. Kuviot ovat pienialaisia mutta arvokkaita kohteita jotka tulisi säilyttää, ja pitää metsänkäsittelyn ulkopuolella.

19. Maarinjärvi-Degkärr (kuviot 303 – 308.5). Pinta-ala 4,8 ha. LIITEKARTTA 20

METSO -kohteeseen kuuluu osa Maarinjärven lehto- ja luhta-alueesta sekä osa Degkärrin keidassuoalueesta. Itse Maarinjärven alue muodostuu avoluhdasta ja sitä ympäröivästä pensasluhdasta (METSO III) sekä näitä reunustavista ruokotyypin koivuluhdista (METSO II ja METSO I). Maarinjärven länsilaidassa on kapea kaistale vaarantuneeksi luokiteltua muurainkorpea. Maarinjärvestä on vesiyhteys luhdan läpi METSO-kohteen pohjoispuolella sijaitsevaan laajaan, vesilintujen suosimaan lammikkoon. Maarinjärven itä-koillispuolella on koivuvaltaista kosteaa, metsäluhtalaikkujen ja kausikosteiden allikoiden kirjomaa kosteaa lehtoa (METSO I) ja aivan kohteen koillisnurkassa haapavaltaista tuoretta lehtoa (METSO II). Kosteita lehtoja (METSO I ja METSO II) on myös kapeana kaistana Maarinjärven koivuluhtien ja kohteen pohjoispuolisen lammikon välissä. Degkärrin pohjoisosan muodostavat kuusi- ja mäntyvaltaiset (sekapuuna koivua), runsalahopuustoiset ruohoturvekankaat (METSO I) sekä runsalahopuustoinen puolukkaturvekangas (METSO I). Degkärrin keidaskeskuksen alueelle sijoittuvat kohteen lounaisosan alueet ovat mäntyvaltaista varputurvekangasta ja tupasvillärämemuuttumaa (molemmat METSO III). Kohteen luoteisosassa on entiseen savenottokuoppaan syntynyt metsäluhta (METSO II) ja sitä reunustavaa koivuvaltaista turvekangasta (luokiteltu tässä suon reunametsäksi, METSO II).

Maarinjärven-Degkärrin alue tulisi pitää kokonaisuudessaan metsänkäsittelyn ulkopuolella. Se sopisi luhtiensa, lehtojensa ja lahopuustoisuutensa vuoksi erinomaisesti luonnonsuojelualueeksi. Arvokkaat alueet jatkuvat kohteen eteläpuolisten naapuritilojen alueelle.

20. Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo (kuviot 393 - 407.2). Pinta-ala 32,6 ha. LIITEKARTTA 21

Tämä METSO- kohde voidaan jakaa neljään toisiinsa saumattomasti liittyvään osaan: 1) Kohteen luoteisosassa sijaitseva Harminsuo on keidassuoyhdistymä, joka koostuu erilaisista puustoisista korvista (METSO I), ja rämeistä (METSO II). Korvista Harminsuolla esiintyy puolukkakorpea (vaarantunut luontotyyppi), sekä vähäisessä määrin muurainkorpea (vaarantunut luontotyyppi) ja sarakorpea (vaarantunut luontotyyppi). Rämeistä tavataan isovarpurämettä ja korpikämmettä (vaarantunut luontotyyppi).

Harminsuo rajoittuu kaakossa 2) Harminkallion metsäalueeseen, jolla vallitsevat iäkkäät METSO I - ja METSO II luokkien lahopuustoiset tuoreen ja lehtomaisen kankaan kuusivaltaiset sekametsät. Näiden lisäksi alueen keskellä on laajahko kalliometsäalue (METSO II) sekä pienempiä kalliopaljastumia (METSO II ja METSO III). Harminkallion metsän luoteisosassa on iäkkäiden koivujen vallitsemaa, osittain soistunutta metsää (METSO II). Harminkallion metsän koillisosan läpi virtaa harminsuolta Matkoissuolle laskeva noro.

METSO -kohteeseen kuuluvat myös 3) Matkoissuon keidassuoyhdistymän keskiosat. Matkoissuon halkaisee lounas-koillinen suuntainen valtaoja, jonka lähiympäristö on muuttunut puolukkaturvekankaaksi (METSO III) ja kohteen etelärajan lähellä

mustikkaturvekankaaksi (METSO III). Molemmiin puolin valtaojaa Matkoissuon keskiosa on kuitenkin säilynyt hyvin luonnontilaisena. Ojan länsipuolisen suon osalla esiintyy vaarantuneista suotyypeistä mustikkakangaskorpea, puolukkakorpea, muurainkorpea, tupasvillakorpea sekä hyvin vähäisessä määrin sarakorpea (kaikki METSO I). Lisäksi tavataan isovarpurämettä ja tupasvillarämeen erilaisia variantteja (kaikki METSO II). Ojan itäpuolella esiintyviä vaarantuneita suotyyppejä ovat tupasvillakorvet, ruohoiset sarakorvet, puolukkakorvet (kaikki METSO I), sararämeet (METSO I ja II) ja saranevat (METSO III). Lisäksi tavataan kuljurämettä (METSO II) ja tupasvillarämeen eri variantteja (METSO II). Kohteen eteläosan muodostaa 4) Matkoissuohon kaakosta työntyvä kangasmaaniemi, jonka tuoreen kankaan iäkkäitä, kuusivaltaisia sekametsiä on käsitelty alaharvennushakkuin (METSO III).

Harminkallion-Matkoissuon alue (toisin sanoen osa-alueet 2-4) on vilkkaassa virkistyskäytössä. Alue on ympäröivien omakotialueiden lähivirkistysmetsää. Harminkallion ympäri kiertää ulkoiluun käytetty polku, Matkoissuon yli kulkee sen kapeimman kohdan kohdalta polku, joka kaipaisi siltaa ojan ylityspaikkaan ja kunnollisia pitkospuita suon ylityskohtaan kulutuserosion välttämiseksi. Suon poikki kulkee pohjoisempana myös toinen polku-ura, ja Suon itälaitaa seuraa korven ja rämeen rajaa kulkeva polku.

Kokonaistarkastelussa koko kohde kuuluu luokkaan METSO I. Alue tulisi jättää metsänkäsittelyn ulkopuolelle sähkölinjan ja tien vaatimia yksittäisten puiden mahdollisia poistoja lukuun ottamatta. Kohde ansaitsisi tulla suojelluksi jo pelkästään suoluontonsa takia. Harminkallion ympäristön lahoppuustoiset metsät tuovat sille vielä rutkasti lisää arvoa. Alue sopii myös hyvin koulujen opetuskohteeksi.

21. Palssin metsä (kuviot 413 - 414). Pinta-ala 2,5 ha. LIITEKARTTA 22

Palssin metsän METSO-kohde muodostuu vanhan maantien eteläpuolelle sijoittuvasta, entiselle niitylle syntyneestä tuoreesta lehdosta (nykyisellään METSO II), jossa esiintyy myös lähteisyyttä (ennallistamista kaipaava lähteensilmä, pieni mahdollisesti pohjavesivaikutteinen kostea niitty), sekä vanhan maantien ja uuden maantien, asutuksen ja avohakatun alueen rajaamasta iäkkästä, koivu-kuusivaltaisesta rinnemetsästä (METSO II), jonka alareunassa on kortevaltaista lehtoa, ja ylempänä lehtomaista kangasta. Rinnemetsää on aiemmin harvennettu, mutta se on sittemmin kehittynyt erirakenteiseksi, ja sen alueelle on kasvamassa runsaasti vaahteraa. Vaahtera on vielä toistaiseksi niin ohutlöpimittaista, etteivät esimerkiksi luonnonsuojelulain mukaisen jalopuumetsän kriteerit rinnemetsän osalta täyty.

Palssin metsä muodostaa sijaintinsa vuoksi tärkeän metsäekologisen yhteyden Tuusulan Harminkallion ja Vantaan Vierumäen arvokkaiden metsäalueiden välille, ja se tulisi pitää jatkossa metsänkäsittelyn ulkopuolella - lukuun ottamatta mahdollista asutukselle vaarallisten puiden poistoa alueen länsilaidalta. Kohde rajautuu lounaisosastaan naapuritilalla sijaitsevaan, potentiaalisesti METSO-arvoja omaavaan metsään.

Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo, kuvio 406.2

3.2 Metsälakikohteet

Metsälakikohteet ovat pienialaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, joilla on selkeitä monimuotoisuusarvoja. Metsälakikohteiden käsittely on mahdollista, kun kohteen ominaispiirteet eivät vaaranna toimenpiteiden takia.

Inventoinnin yhteydessä löydettiin 57 metsikkökuvioita (LIITEKARTAT 23-35), jotka täyttävät Metsälain erityisen tärkeän elinympäristön määritelmän. Kohteiden yhteispinta-ala on noin 17 hehtaaria. Metsälakikohteet elinympäristötyypeineen ja pinta-aloineen ovat seuraavat:

3.3 Luonnonsuojelulain suojellut luontotyypit

Inventoinnin yhteydessä löydettiin yksi luonnonsuojelulain suojeltu luontotyyppi. Kohde on pähkinäpensaslehto (kuvionumero 233.2, pinta-ala 0,3 ha), joka sijaitsee Pähkinämäen metsät (LIITEKARTTA 32) METSO- kohteella.

3.4 METSO- kohteiden arvokkaat lähialueet

Inventoinnin yhteydessä merkittiin karttarajauksilla myös löytyneiden METSO- kohteiden välittömässä läheisyydessä olevat monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet, jotka ovat kytkeytyneisyyden ja lajien leviämisen osalta tärkeitä. Nämä karttarajaukset ovat osittain muiden maanomistajien alueilla. (LIITEKARTAT 2-22)

METSÄLAKIKOHTTEET

Kohdealue	Kuvio	Pinta-ala	Tyyppi
1. Palojoen metsä			
LIITEKARTTA 23			
	802	0,1	lehto
	803	0,1	lehto
	804	0,2	noronvarsilehto
	804.1	0,1	noronvarsilehto
	806	0,1	lehto
	812	0,1	lehto
	815	0,3	noronvarsimetsä, lehtokorpi
	816	0,3	lehto
	821	0,2	lehto
	822	0,4	noronvarsimetsä, lehto
	827	0,1	lehto
	831	0,3	lehto
	831.1	0,2	metsäluhta, rehevä korpi
	835	0,2	lehto, noronvarsimetsä
	843	0,1	vähäpuustoinen suo
	850	0,1	metsäluhta
	851	0,1	rehevä korpi
	853	0,1	lehto
	855	0,1	lehto
	855.1	0,1	rehevä korpi
	862	0,2	lehto
	864.2	0,3	lehto
	866	0,1	rehevä korpi
	878	0,4	ruohokorpi
	880.2	0,3	vähäpuust. suo, rehevä korpi
	882	0,3	lehto
	885	0,3	rehevä korpi

Kohdealue	Kuvio	Pinta-ala	Tyyppi
	888	0,1	vähäpuust. suo, rehevä korpi
	891	0,1	rehevä korpi
	894	0,3	noronvarsimetsä
2. Kartanon metsä			
LIITEKARTTA 24	902	0,7	lehto
	918	0,1	lehto
	922	0,1	metsäluhta
	923	0,1	lehto
	924	0,1	lehto
3. Temmonmäen suot			
LIITEKARTTA 25	44.1	0,3	vähäpuustoinen suo
	44.2	0,3	vähäpuustoinen suo
	44.3	0,2	vähäpuustoinen suo
6. Inkilän Haarajoen eteläinen metsä			
LIITEKARTTA 26	62	0,9	puronvarsilehto
7. Rajalinnan itäinen metsä			
LIITEKARTTA 27	42	1,1	noronvarsilehto
8. Tuomalansuo, eteläinen			
LIITEKARTTA 28	265.2	0,2	lehto
12. Kirkonkylän lehtonotko			
LIITEKARTTA 29	187	0,4	noronvarsilehto

Kohdealue	Kuvio	Pinta-ala	Tyyppi
13. Sarvikallion metsä			
LIITEKARTTA 30	235.1	0,2	lehto
	237	0,8	lehto
	238	0,3	lehto
	244	0,4	vähäpuustoinen kallio
16. Knaapin metsä			
LIITEKARTTA 31	333.1	0,2	rehevä korpi, lehto
	334.1	0,4	rehevä korpi
17. Pähkinämäen metsät			
LIITEKARTTA 32	336.1	0,4	lehto
	337.1	0,3	lehto
18. Lahelan lehdot			
LIITEKARTTA 33	101	0,5	lehto
19. Maarinjärvi-Degkärr			
LIITEKARTTA 34	303	0,2	vähäpuustoinen luhta
	307.2	0,3	metsäluhta
	308	0,9	lehto
	308.4	0,1	lehto
20. Harminsuo-Harminkallio-Matkoissuo			
LIITEKARTTA 35	401	1,4	kitumaan kalliometsä
	402.1	0,4	noronvarsimetsä

4. YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

Metso-ohjelman nojalla rauhoitettaviksi kelpaavia kohteita löytyi kunnan metsämailta yhteensä 189 hehtaaria.

Metsäsuunnitelman ja aiempien luontotietoaineistojen perusteella tapahtuneen inventointikohteiden ennakkovalinnan vuoksi valtaosa inventoidusta metsäpinta-alasta täytti METSO- ohjelman mukaiset luonnontieteelliset valintaperusteet. Inventoinnin yhteydessä tehtyjen maastohavaintojen perusteella valintakriteerit täyttäviä kohteita on Tuusulan kunnan omistamilla mailla nyt inventoitujen kohteiden lisäksi muitakin. Monien nyt inventoitujen kohteiden läheisyydessä tai jopa niihin rajoittuen on myös METSO- valintaperusteet täyttäviä kohteita muiden maanomistajien mailla.

Inventoiduista kohteista Jokelassa sijaitsevat Palojoen metsä ja Kartanon metsä muodostavat laajan, erittäin monipuolisen ja arvokkaan lehtokokonaisuuden, jolla on suuri merkitys myös uhanalaisen liito-oravan suojelulle. Palojoen metsän muurahaisyhdyskunta on kooltaan poikkeuksellinen.

Harminsuon- Harminkallion- Matkoissuon alue on laaja ja hyvin säilynyt yhtenäinen suo- ja metsäalue, johon sisältyy myös uhanalaisia suotyyppejä.

Lonkkerinkorven- Hirvikallion metsä on erittäin runsaslahopuustoinen vanha metsä, joka täydentää erinomaisesti vieressä sijaitsevaa pientä Lonkkerinkorven suojelualuetta.

Pähkinämäen alueen runsaslahopuustoiset lehtometsät ovat merkittävä osa Tuusulanjokilaakson arvokasta lehtokokonaisuutta. Itse Pähkinämäellä on luonnonsuojelulain perusteella erityissuojeltavaa pähkinälehtoa.

Maarinjärven alue on osa merkittävää luhtien, lehtojen ja rehevien runsaslahopuustoisten metsien muodostamaa kokonaisuutta.

Tuomalan suon kohteet ovat osa yhtä laajimmista Helsingin seudulla vielä säilyneistä keidassuokomplekseista.

Suosittellemme, että kohteita tarjotaan METSO- ohjelmaan.

Liitteet:

- METSO-kohteet ja nimet (LIITEKARTTA 1)
- Metsokohteet tyypeittäin ja kriteeriluokittain sekä arvokkaat lähialueet (LIITEKARTAT 2-22)
- Metsälaki ja luonnonsuojelulakikohteet (LIITEKARTAT 23-35)
- Kohdekuvauslomakkeet (Vain tiedostomuodossa)
- Valokuvia löydetystä METSO- kohteista (Vain tiedostomuodossa)

INNOFOR FINLAND OY
Myllystenpohjantie 1
36200 Kangasala
p. 03-377 4759
toimisto@innofor.fi
www.innofor.fi

